

CareersNet

Een internationaal netwerk voor innovatie en uitwisseling

Jouke Post

Op 6 en 7 december 2021 vond de vijfde bijeenkomst plaats van CareersNet, een internationaal netwerk van onafhankelijke experts op het terrein van loopbaanontwikkeling en een leven lang ontwikkelen. Het netwerk is een initiatief van het European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP), dat in 1975 is opgericht. Jouke Post is sinds 2021 verbonden aan dit netwerk, als loopbaanexpert, samen met Thea van den Boom. In dit artikel een introductie van het CareersNet en een verslag van deze inspirerende bijeenkomst.

CEDEFOP ondersteunt de bevordering, ontwikkeling en uitvoering van het EU-beleid op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding en het beleid inzake vaardigheden en kwalificaties. Hiervoor werkt het samen met de Europese Commissie, de lidstaten en de sociale partners. CareersNet is in 2017 opgericht om op Europese schaal vergelijkbare en betrouwbare informatie en onderzoek te verzamelen op het gebied van levenslang ontwikkelen en loopbaanontwikkeling. Een tweede doelstelling is het analyseren van beleid en genereren van kennis op deze beide domeinen. De verzamelde informatie is gericht op het identificeren van hiaten en oplossingen van nationale begeleidingssystemen en het ondersteunen van landen bij (nationale) beleidsontwikkeling.

Veel aandacht ging uit naar de impact van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën

Belangrijkste resultaten en middelen

De belangrijkste activiteiten van CareersNet zijn: 1. De systematische verzameling en vergelijkende analyse van informatie over de nationale begeleidingssystemen. Dit is een database waarin alle aangesloten landen een actueel beeld geven van de stand van zaken rond LLO en loopbaanbegeleiding, op basis van een aantal voorgeschreven componenten van deze landenbeschrijving. Voorbeelden van deze componenten zijn:

- toegang tot loopbaanbegeleiding;
- ICT-gebruik;
- kwaliteitszorg;
- professionalisering.

Zo ontstaat de interessante mogelijkheid voor (beleids)professionals en onderzoekers selecties te maken en landen en systemen op bepaalde onderdelen systematisch te vergelijken.

Zie voor de algemene toegang tot de database:

<https://www.cedefop.europa.eu/en/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices>

De Nederlandse beschrijving is hier te vinden:

<https://www.cedefop.europa.eu/en/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices-netherlands>

De LLO-inventarisatie, die in 2020 van start is gegaan, fungeert als een centraal referentiepunt voor informatie over nationale begeleidingssystemen, en biedt:

- gedetailleerde, consistente, valide en geactualiseerde informatie over LLO-systemen en -praktijken voor beleidsmakers, professionals en onderzoekers;
- inzicht in succesvolle, innovatieve initiatieven;
- ondersteuning van gestructureerde uitwisseling op het gebied van begeleiding, onderwijs, opleiding en werkgelegenheidsbeleid;
- strategische reflecties over de huidige lacunes en mogelijkheden voor systeemontwikkeling.

De deskundigen van CareersNet werken de inventarisatie elke twee jaar bij. Cedefop beheert en onderhoudt de database.

2. Tweejaarlijkse verslagen over urgente onderwerpen die in alle landen worden onderzocht. Deze rapporten zijn gebaseerd op de inventarisatie en geven een overzicht van de stand van zaken in termen van (landelijke) dekking, volledigheid en innovatie van de voorzieningen voor loopbaanbegeleiding en loopbaanonderwijs.

De vijfde bijeenkomst van CareersNet op 6 en 7 december 2021

De vijfde bijeenkomst van CareersNet vond op 6 en 7 december online plaats. Er namen ca. 50 experts uit de aangesloten landen deel. De belangrijkste inhoudelijke onderdelen bestonden uit:

- een presentatie van de bestuurlijke samenwerking van LLO en loopbaanbegeleiding in Slovenië, inclusief voorbeelden van succesvolle praktijken en initiatieven voor jongeren en volwassenen;
- een presentatie van een recente publicatie van

CareersNet over de digitale transitie en de implicaties voor de loopbaanprofessional door Jaana Kettunen en Raimo Vuorinen, loopbaanexperts uit Finland;

- een presentatie over nieuwe Europese beleidsinitiatieven in 2022 rond:
 - o inclusieve arbeidsmarkt
 - o individuele leerrekeningen
 - o microcredentia's, ook wel micro-kwalificaties
- voorbereiden van de update van de landeninventarisatie;
- uitwisseling van internationale ontwikkelingen en innovaties;
- overzicht van de komende activiteiten van CareersNet, waaronder het opstellen van indicatoren voor het monitoren en evalueren van loopbaanbegeleiding en LLO.

De digitale transitie en loopbaanbegeleiding

Veel aandacht ging gedurende deze tweedaagse conferentie allereerst uit naar de impact van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (ICT) op de (systemen voor) loopbaanbegeleiding. Hoewel de digitale transformatie in de loopbaanbegeleiding nog vol in ontwikkeling is, kan nu al worden geconstateerd dat de aard van het werk van loopbaanbegeleiders door de pandemie ingrijpend veranderd is. ICT heeft niet alleen stevige gevolgen voor veel beroepen en sectoren op de arbeidsmarkt, maar heeft ook rechtstreeks invloed op het dagelijkse werk van loopbaanprofessionals door de ontsluiting van een scala van nieuwe communicatiemiddelen.

Er is meer onderzoek nodig om conclusies te trekken over de impact van deze digitale ontwikkelingen en de beste manier om de nieuwe digitale technologieën af te stemmen met de doelstellingen van loopbaanbegeleiding. In veel landen blijken digitale competenties bovendien nog geen gemeengoed onder loopbaanbegeleiders; zij vertonen een gereserveerde houding tegenover digitale instrumenten. Vragen die daarom aan de orde zijn:

- Welke opleiding hebben loopbaanprofessionals nodig om digitale technologie (verder) te inte-

grenen in hun dagelijkse werk?

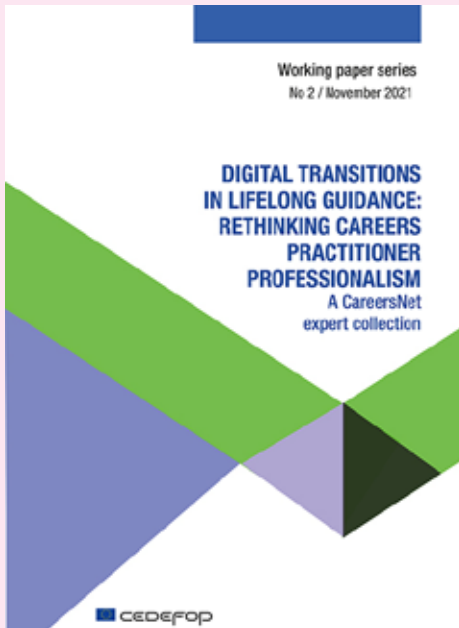
- Hoe zit het met de effecten van ICT op onder andere de dienstverlening, kwaliteit, gelijke toegang, privacy, onpartijdigheid en mogelijke ethische dilemma's?

Begeleiders zullen moeten leren om actief betrokken te raken bij lokale netwerken van belanghebbenden

Samenwerking in netwerken

Een tweede belangrijke trend betreft het toenemend belang van samenwerken in netwerken en samenwerkingsverbanden. Loopbaanbegeleiding vraagt in de context van een leven lang ontwikkelen steeds meer ook het vermogen om strategisch te denken en in samenwerkingsverbanden te opereren, op lokaal of regionaal niveau. Begeleiders zullen moeten leren om actief betrokken te raken bij lokale netwerken van belanghebbenden, om in staat te zijn de lokale behoeften en voorzieningen op het gebied van begeleiding te beoordelen en optimaal gebruik te maken van de beschikbare middelen.

Een dergelijke multidisciplinaire samenwerking tussen professionals en diensten helpt alle belanghebbenden in de regio – loopbaanbegeleiding en sociale diensten, (beroeps)onderwijs, aanbieders van opleidingen, beleidsmakers, systeemontwikkelaars en particuliere instanties – om hun diensten op gecoördineerde wijze te ontwerpen, af te stemmen, te leveren en te evalueren. Een dergelijke systemische benadering van samenwerking op het gebied van loopbaandienstverlening en een leven lang ontwikkelen, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van digitale technologieën, vormt een belangrijke uitdaging voor de komende jaren.

Van harte aanbevelen:

Figuur 1. Cedefop et al. (2021). Digital transitions in lifelong guidance: rethinking careers practitioner professionalism: a CareersNet expert collection. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Cedefop working paper; No 2

Dit is een verzameling artikelen van de onafhankelijke CareersNet-deskundigen. De bijdragen richten zich op het brede thema van de professionalisering van de loopbaanprofessionals en de specifieke (digitale) competenties die relevant zijn voor de digitale en bredere maatschappelijke context. Naast technologiegerelateerde thema's wordt ook aandacht besteed aan ontwikkelingen als gevolg van de pandemie (onder andere regionale dienstverlening en professionalisering). Te downloaden van: <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/6202>

Jouke Post

Jouke Post is als onderzoeker verbonden aan het lectoraat Human Capital van Saxion en aan James. Sinds 2021 is hij verbonden aan CareersNet.